

Adroddiad At:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	20 Mawrth 2012
Aelod Arweiniol:	Y Cynghorydd P. A. Dobb, Aelodau Arweiniol dros Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Cefnogi Pobl
Teitl:	Newidiadau i'r Strategaeth Cefnogi Pobl ar gyfer 2012 a 2014 a Chynllun Gweithredol Cefnogi Pobl 2012/13.

1. Beth yw cynnwys yr adroddiad?

Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am Gynllun Gweithredol Cefnogi Pobl (SPOP) yn flynyddol. Cytunwyd ar Strategaeth Cefnogi Pobl tair blynedd yn Sir Ddinbych ar gyfer 2011/14 yn amlinellu'r blaenoriaethau strategol ar gyfer y rhaglen Cefnogi Pobl yn y sir fel fframwaith ar gyfer dyraniad adnoddau refeniw. Mae'r Cynllun Gweithredol Cefnogi Pobl yn ystyried y gwasanaethau cefnogi cysylltiedig â thai sy'n ofynnol i fodloni anghenion pobl agored i niwed ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2012 i 31 Mawrth 2013 .

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Cytuno ar newidiadau i'r Cynllun Gweithredol Cefnogi Pobl ar gyfer 12/13 a'r Strategaeth Cefnogi Pobl 2012 i 14, cyn i gynlluniau gael eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Cytuno ar y newidiadau i'r Strategaeth Cefnogi Pobl ar gyfer 2012 i 2014 a'r Cynllun Gweithredol Cefnogi Pobl ar gyfer 2012/13.

4. Manylion yr adroddiad.

Cytunwyd ar y strategaeth Cefnogi Pobl ar gyfer 2011-14, a oedd yn amlinellu'r Cynllun Gweithredol Cefnogi Pobl ar gyfer 2012/13, yn wreiddiol yn 2010. Mae'r camau arfaethedig ar gyfer 2012-4 wedi newid dros amser ac mewn ymateb i ymgynghoriad. Mae crynodeb o'r newidiadau arfaethedig wedi'u hamlinellu yn atodiad 1. Mae'r cynllun diweddaraf wedi'i gynnwys yn atodiad 2. (Mae camau ar gyfer 2012 i 2014 wedi'u hamlinellu'n llawn yn atodiad 2 tudalen 11 ymlaen).

5. Sut y mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae gwasanaethau wedi'u hariannu gan Gefnogi Pobl yn tanategu blaenoriaethau amlasiantaethol trawsbynciol ynghyd â chyfrannu'n uniongyrchol at flaenoriaethau Sir Ddinbych.

Addysg

Mae darparu llety a chymorth priodol yn helpu pobl sy'n agored i niwed i gadw eu llety a'u hannibyniaeth trwy ddatblygu sgiliau bywyd i gynnal cartref. Mae teuluoedd agored i niwed yn cael eu cefnogi wrth ddatblygu sgiliau i gefnogi eu teuluoedd, sy'n hanfodol i sicrhau presenoldeb yn yr ysgol a chyrrhaeddiad ar gyfer eu plant. Mae cefnogaeth yn cael ei darparu i oedolion a phobl ifanc agored i niwed (16+) i ddatblygu'r sgiliau a'r hyder i gael mynediad at addysg a hyfforddiant a chysylltu â gweithgareddau cymunedol er mwyn galluogi cynhwysiant cymdeithasol.

Adfywio

Mae prosiectau yn cefnogi defnyddwyr gwasanaeth wrth fynd i'r afael â materion amddifadedd lluosog gan gynnwys amddifadedd ac anghenion tai. Mae hyn yn hanfodol er mwyn cyflawni Adfywiad Cymunedol. Mae gwasanaethau tai â chymorth yn galluogi i denantiaethau a byw'n annibynnol gael eu cynnal ar gyfer nifer o'n pobl fwyaf agored i niwed o fewn ein cymunedau.

Bydd datblygiad tai â chymorth newydd y tu allan i Ardal Gorllewin y Rhyl a bydd strategaeth llety â chymorth yn cael ei datblygu i gefnogi'r strategaeth Y Rhyl yn Symud Ymlaen.

Newid Demograffig

Mae cefnogaeth yn cael ei darparu i blant a theuluoedd mewn angen a phobl sydd angen tai ac yn cyfrannu tuag at fynd i'r afael â'r materion byrhoedledd ac eiddo. Mae'r gefnogaeth yn hyrwyddo annibyniaeth, galluogi ac atal trwy ymyrraeth gynnar. Mae hyn yn cyfrannu at weithio yn erbyn dibyniaeth a diwylliant o ddibyniaeth ar wasanaethau statudol, sy'n angenrheidiol i fynd i'r afael â heriau demograffig yn y dyfodol y mae Sir Ddinbych yn eu hwynebu gyda phoblogaeth sy'n tyfu'n hŷn.

Bydd cyflogi therapydd galwedigaethol yn ehangu ar fabwysiadu ymdriniaeth ail-alluogi o fewn gwasanaethau tai. Bydd buddsoddi mewn gwasanaethau larwm yn cefnogi ymhellach ar fyw'n annibynnol.

6. Faint y bydd yn costio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd y prosiectau a'r newidiadau sy'n cael eu hadnabod yn cael eu rheoli o fewn y gyllideb Cefnogi Pobl cyfredol a ddyrannir i Sir Ddinbych gan Lywodraeth Cymru.

Bydd Grant Cefnogi Pobl yn parhau fel grant un rhaglen yn 2013/14, serch hynny bydd y grant sydd ar gael yn cael ei ostwng wrth symud ymlaen gyda chyfyngiad ar ostyngiad o 5% y flwyddyn. Gall y gwasanaethau sy'n cael eu hadnabod gael eu rheoli o fewn y grant sydd ar gael a'r toriadau a rhagwelir.

Byddai angen ystyriaeth bellach ar gyfer 2013/14 ymlaen unwaith y byddai'r dyraniadau grantiau terfynol yn hysbys. Mae camau o fewn y strategaeth i ystyried y flaenoriaeth strategol i ariannu gwasanaethau yn 2013/14 mewn ymateb i ostyngiadau ariannu.

7. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal?

Cynhaliodd y Grŵp Cynllunio Cefnogi Pobl 6 cyfarfod yn ystod datblygu'r adroddiad hwn gan ystyried offer comisiynu "Blaenoriaeth Strategol i'w Ariannu", data Ymarfer Mapio Anghenion, adroddiadau ar ganlyniadau, gwybodaeth map cyflenwi ac adborth gan randdeiliaid a chyfarfodydd ymgynghori.

Cynhaliwyd digwyddiad ymgynghori ar gyfer darparwyr cymorth cyfredol ym mis Gorffennaf 2011 ac adroddwyd ar adborth i'r Grŵp Cynllunio Cefnogi Pobl i hysbysu datblygiad ar y cynllun hwn.

Cynhaliwyd ymgynghori pellach gyda darparwyr a rhanddeiliaid yn ystod Gorffennaf ac Awst. Cynhaliwyd digwyddiad ymgynghori terfynol ym mis Chwefror. Dosbarthwyd dogfen ddrafft i'r holl grwpiau a fforymau cynllunio cyfredol sy'n gysylltiedig â Cefnogi Pobl.

Cynhaliwyd seminar craffu Cymunedau a Phartneriaethau ar y cyd ar 22 Chwefror 2012 i ymgynghori gydag aelodau ar y newidiadau arfaethedig. Cynigiodd Aelodau sylwadau mewn perthynas â'r meysydd a ganlyn:-

- Dylai gwasanaethau cam-drin domestig fod yn hygyrch i ddiodefwyr gwrywaidd trais domestig yn ogystal â diodefwyr benywaidd. Cadarnhawyd bod darpariaeth ar gael i gynnig llety i ddiodefwyr gwrywaidd yn ychwanegol at ddarpariaeth lloches i fenywod a bod dau fudiad sef Hafan Cymru a Chymorth i Fenywod Gogledd Sir Ddinbych yn gweithio gyda'r ddau ryw.
- Gofynnwyd cwestiwn ynglŷn â newid y tai â chymorth yr effeithir arnynt o fewn y ddwy ardal ymyrraeth adfywio. Cadarnhawyd bod cymdeithas Tai Clwyd Alun fel landlordiaid yn canfod darpariaeth amgen ar gyfer saith uned. Byddai darpariaeth amgen y tu allan i'r ardaloedd ymyrraeth ond yn debyg o fod yn ardal y Rhyl oherwydd argaeledd y ddarpariaeth. Mae Cymdeithas Tai Clwyd Alun yn gweithio gyda darparwyr i sicrhau priodoldeb eiddo newydd. Bydd strategaeth tai â chymorth yn cael ei datblygu i edrych ar hyn ymhellach.
- Codwyd pryderon yn ymwneud â rhai unigolion yn symud i Sir Ddinbych a gweithrediad rhai lletyau Gwely a Brechwast. Cadarnhawyd bod pobl yn gallu dewis byw ble bynnag y maen nhw'n dymuno. Mewn rhai amgylchiadau gallai'r lleoliadau fod yn drefniadau amlasiantaethol, er enghraifft mewn perthynas â diogelu'r cyhoedd neu reoli risgiau. Serch hynny roedd trefniadau o'r fath hefyd yn gweithredu yn ddwyochrog, felly gallai pobl o Sir Ddinbych dan amgylchiadau tebyg gael eu lleoli mewn siroedd eraill. Os oedd gan aelodau ymholiadau yn ymwneud â lleoliadau digartrefedd dylai'r rhain gael eu cyfeirio at bennaeth gwasanaeth a phe bai ymholiadau yn perthyn i lety Gwely a Brechwast penodol nad ydynt yn gweithredu fel

Gwely a Brechwast, efallai y dylai'r rhain gael eu cyfeirio at adran gynllunio Sir Ddinbych.

- Gofynnodd aelodau bod y tabl ar dudalen 5 y ddogfen strategaeth yn cael ei lanw a bod y manylion yn cael eu darparu yn ôl i aelodau craffu cymunedau.

Cyflwynwyd adborth terfynol ar y prosesau ymgynghori i'r Grŵp Cynllunio Cefnogi Pobl ar 7 Mawrth 2012 a gwnaed newidiadau terfynol. Yna cafodd y cynllun drafft ei lofnodi gan y Grŵp Cynllunio Cefnogi Pobl ar 7 Mawrth 2012.

8. Datganiad y Prif Swyddog Ariannol

Rhaid i gost cyflwyno'r cynllun gael ei gadw o fewn yr ariannu sydd ar gael. Bydd yn rhaid i'r gostyngiadau mewn ariannu grant a'r goblygiadau ar y rhaglen Cefnogi Pobl - a'r effaith ehangach ar gyllidebau eraill gael eu rheoli'n ofalus. Mae'r cyngor wedi bod yn ddarvoudus ac wedi gwneud peth darpariaeth ariannol i liniaru ar effaith gostyngiadau ariannu ond bydd yn rhaid i'r rhaglen a'r gwasanaethau y mae'n eu hariannu gael eu hadolygu i sicrhau nad yw gwariant yn rhagori ar yr ariannu sydd wedi'i neilltuo.

9. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w gostwng?

Mae llai o ariannu yn cael ei reoli gan ddefnyddio tanwariant i liniaru ar y toriadau ym mlwyddyn 1 a thrwy reoli ymrwymadau ychwanegol gyda dyraniadau ariannu tymor byr.

10. Y Pŵer i Wneud y Penderfyniad

Er mwyn pennu cynnwys unrhyw gynllun, strategaeth neu ddogfen polisi arall Mae angen cymeradwyaeth gan Aelod Arweiniol y Cyngor yn unol ag Offeryn Statudol 2001 Rhif 2291 (W, 179) Rheoliad 4 (3)(c) + (d).